

19 hektar av kulturlandskap.

Björskogsnäns bildades 1973 och är 19 hektar stort. Reservatet ligger på en halvö några kilometer sydväst om Grythyttan.

Hit hita

I Grythyttan, ta väg 205 mot Loka Brunn och Karlskoga. Följ skylt mot reservatet efter 5 km. Parkering finns, därifrån är det en promenad på 1 km till naturreservatet. 1,3 km rundslinga leder runt i reservatet.

Pausa

Utsiktsbord och toalett finns, liksom grillplats vid sjön Torrvarpen. Gå rundslingan runt udden och hitta din plats. Glöm inte att utforska det före detta kalkbrottet, med ruinerna av en gammal kalkugn.

Tillgänglighet

Björskogsnäns är tillgängligt för alla. Har du svårt att gå hela vägen till reservatet, finns det ett telefonnummer att ringa vid vägboomen. Med koden du får, kan du öppna bommen och köra hela vägen fram till reservatet.

Upptäck mer av Bergslagens natur.

Magiskt, vilt och vackert. Nyfiken på att upptäcka fler naturreservat i trakten? Här är tre, av över hundra i Bergslagen.

Murstensdalen

Storslagen gammelskog, djupa tjärnar och myrar. Två rundslingor för vandring finns, med vindskydd och eldplatser. Välj att gå 5 km eller 12 km. Flera reservat ligger angränsande till Murstensdalen, hela vägen upp till Loka Brunn.

Knuthöjdsmossen

Knuthöjdsmossen ligger ett stenkast från Hällefors centrum. Här finns en spångad stig på 1,5 km bland hundratals små gölar, välvda mossar och högmossar. Mossen har ett väldigt rikt fågelliv med arter som smålom, enkelbeckasin, trana och skogssnäppa. Ta med kameran!

Tjuråsen

20 km väster om Nora möts du av en dramatisk terräng med riktigt gammal skog invid Svartälvens strand. Den magra tallskogen på höjderna står i skarp kontrast till de frodiga och högresta granskogarna nere i dalgångarna. Vandringsled, vindskydd och eldplats finns.

Möt färgprakten i Björskogsnäns.

Förbered dig på en naturupplevelse utöver det vanliga. Naturreservatet Björskogsnäns, strax utanför Grythyttan, är ett konstverk av Sveriges natur.

Björskogsnäns kändis är guckuskon. Den kräsna och ståtliga orkidén som trivs bäst i kalkrik jord. Genom årlig slåtter och bete hålls ängarna och dungarna välskötta och får den artrika floran att stormtrivas.

Vår, sommar, höst eller vinter – oavsett säsong kan du njuta av kulturlandskapet i Björskogsnäns.

www.bergslagen.se

Länsstyrelsen: lansstyrelsen.se/orebro/besoksmal
Grythyttans Hembygdsförening: hembygd.se/grythyttan
Hällefors kommun: hellefors.se
Ornitologiska föreningen: haleforsornitologiskaforening.se
Boenden: bergslagen.se

I samarbete med Destination Bergslagen, Intresseföreningen Bergslaget, Länsstyrelsen Örebro län, Hällefors kommun samt företag och föreningar i Grythyttan/Hällefors.

Blommande Björskogsnäns

Kulturlandskap och sällsynta växter

Bergslagen

Upplev färgprakten i Björskogsnsäs.

Årstiden avgör vilka växter och blommor du möter i naturreservatet Björskogsnsäs. Men oavsett säsong kan du njuta av en naturupplevelse utöver det vanliga.

Reservatets stjärna

Ingen annanstans i Örebro län växer så mycket guckusko, som i Björskogsnsäs. Guckusko är den största orkidé du kan hitta i Sverige. Den är fridlyst och sällsynt i hela landet. I Björskogsnsäs trivs den bra i den kalkrika jorden. Varje år inventeras beståndet, som efter skötsel och försiktiga skosulor har växt!

Flora

Det är inte bara guckusko som trivs i Björskogsnsäs. Upptäck en artrik flora under din promenad i reservatet. Beroende på säsong kan du se mängder av liljekonvalj, ängsvädd, gökärt, brudsporre, svinrot, getrams, svartkämpar, humleblomster, mandelblom, bullerblomster och många, många fler. Lövsbogen är dominerande i reservatet – lind, alm, lönn, rönn, asp och tibast frodas i Björskogsnsäs.

Historia

Gården Björskogsnsäs var ursprungligen ett finskt nybygge och har varit brukad och bebodd sedan slutet av 1500-talet. I början av 1800-talet hörde all mark på udden till byns inägor.

På gårdstomten ligger två gårdsanläggningar. Till varje gård hör en loftbod, en förr vanlig byggnadstyp som idag blir allt mera sällsynt. Ruinen intill gården är en gammal ladugård, med fantastisk utsikt över sjön Torrvarpen.

Kalken

Berggrunden i reservatet består av urbergskalk och är en del av en gammal bergskedja. I reservatet finns både ett gammalt kalkbrott och ruinerna av en kalkugn, under järnhanteringen användes kalken för att utvinna järn ur malmen. Ute på udden har långa tider av skvalpande vågor mejslat fram vackra mönster i den mjuka och lättroderade kalkstenen.

Skötsel

För att guckusko och ängsväxterna ska trivas måste marken skötas. Precis som förr i tiden slås ängen varje år och höet fraktas bort för att inte ligga kvar och

göda marken. Guckuskon trivs inte när det är för mörkt, därför röjs sly och träd undan för att släppa in mer ljus. Sedan år 2014 betas även hela udden av nötdjur, även det ett traditionellt sätt att underhålla marken.

Årstider

Sommar, vår, vinter eller höst. Alla årstider har sin charm och skönhet i Björskogsnsäs. Vill du pricka in guckuskon ska du passa på i början av juni. Av någon märklig anledning verkar orkidén vänta in nationaldagen innan blomning.

Skräddartorp

På vägen hem eller före ditt besök i Björskogsnsäs – sväng förbi Skräddartorp. En fyrhängad och väl bevarad bergsmansgård.

Högt beläget på Skathöjden, med utsikt över sjön Torrvarpen, kan du leva dig in i hur bergsmännen levde och studera de vackra byggnaderna och omgivningarna.

Gården är ett nybygge från 1600-talet, med ursprung i den skogsfinska kulturen. Elva generationer bodde och verkade i gården, mellan 1640-talet och fram till 1968. Gården består av 14 byggnader som alla ligger kvar på sin ursprungliga byggplats. I huvudbyggnaden finns vägg- och takmålningar bevarade från 1700-talet. På Skräddartorps gårdsmuseum kan du se föremål och åkdon från bergsmansfamiljernas liv och arbete.

Skatviksgrottorna

När du ändå är i närheten – missa inte Skatviksgrottorna. Ett litet naturreservat där du kan se grottiliknande kalkformationer. Ta vänster innan järnvägsövergången och följ skyltarna!

Omgivningar och utflykter

En hel helg i Bergslagen, en cykeltur runt sjön Torrvarpen eller en avstickare från njutet på Loka Brunn? Missa inte Grythyttan med sin röda, spånklädda timmerkyrka. Ät gott på Grythyttans Gästgivaregård och Cornelis Pub, ta en fika på Guldkringlan eller njut en glass hos Neerings. Strax intill finns både Pizzans hus, Grythyttan Qwarn och Måltidens hus. Öppettiderna varierar över året. På bergslagen.se hittar du alla platser du kan övernatta på runt Grythyttan och Hällefors. Här hittar du även fler utflyktstips och kartor för vandring och cykling.

